

Óbuda-Békásmegyer Közterület-felügyelet

1033 Budapest, Mozaik utca 7.
Telefon: 453-2618 ügyfelszolgalat@obkf.hu Fax: 453-2619

FELJEGYZÉS a közigazgatási bírsággal kapcsolatban

A közúti közlekedésről szóló 1988. évi I. tv. (Kkt.) 20. § k) pontja meghatározza azokat közlekedési szabályszegéseket, amelynek elkövetése esetén a – járművet ténylegesen vezető személytől függetlenül – a felelősséget a jármű üzemeltetőjének kell viselnie, azaz vele szemben kell kiszabni a bírságot. Ez az ún. objektív felelősség. Ezeket a szabályszegéseket nem a szabálysértésekről szóló 2012. évi II. törvényben meghatározott eljárási rend szerint kell elbírálni. Tehát ezek nem szabálysértések, hanem szabályszegések.

20. § (1) Az e törvényben, valamint külön jogszabályban és közösségi jogi aktusban

- k) a közúti közlekedési szabályok közül*
 - ka) a megengedett legnagyobb sebességre („gyorshajtás”),*
 - kb) a biztonsági öv használatára,*
 - kc) a járműforgalom irányítására szolgáló fényjelző készülék jelzéseire,*
 - kd) a járművezető szervezetében a szeszes ital fogyasztásából származó alkohol tilalmára („ittas vezetés”)*
 - ke) a vasúti átjárón való áthaladásra,*
 - kf)*
 - kg) a behajtási tilalomra, a korlátozott övezetre (zóna), a kötelező haladási irányra**
 - kh) az autópálya leálló sávjának igénybevételére,*
- vonatkozó rendelkezések megsértői bírság fizetésére kötelezhetők.**

A k) pontban lévő szabályszegések esetén a rendőrség mindegyikben, a közterület-felügyelet azonban csak a kg) pontban meghatározott szabályszegés miatt szabhat ki bírságot.

(2) A bírsággal kapcsolatos eljárás lefolytatására - a (11) bekezdésben meghatározott ellenőrzési jogosultsághoz igazodóan - a közlekedési hatóság, a rendőrség, a vámhatóság, a katasztrófavédelmi hatóság, a munkaügyi hatóság és a közterület-felügyelet (a továbbiakban együtt: eljáró hatóság) jogosult.

Tehát ebben az ügyben ahol a jogszabály eljáró hatóságot ír, ott a közterület-felügyelet is érteni kell, függetlenül attól, hogy a felügyelet egyébként nem hatóság.

(4) Az (1) bekezdés a)-j) és l) pontjában foglalt valamely rendelkezés megsértőjével szemben ... 10 000 forinttól 800 000 forintig, a k) és m) pontokban foglalt esetben 10 000 forinttól 300 000 forintig terjedő bírság szabható ki.

(4a) A közúti forgalomban történő ellenőrzés során, ha az (1) bekezdés a), b), k) vagy m) pontjában, ... meghatározott szabályszegést elkövető személye a helyszínen megállapítást nyer, a hatóság eljáró tagja határozathozatal nélkül szabja ki a bírságot és döntését közli az

elkövetővel. Ha az elkövető a jogsértés tényét nem vitatja, a döntéssel szemben fellebbezésnek nincs helye, amelyről az ügyfelet a helyszínen tájékoztatni kell.

A (4a) eset az, amikor a felügyelő a szabályszegőt tetten éri és mind a ketten ott vannak az elkövetés helyszínén.

(4b) A közúti forgalomban történő ellenőrzés során, ha az (1) bekezdés kg) pontjában meghatározott szabályszegést elkövető személye a helyszínen nem válik ismertté és a szabályszegést a külön jogszabályban meghatározott technikai eszközzel nem rögzítették, a (4) bekezdésben meghatározott bírságot a gépjármű forgalmi rendszáma alapján megállapított üzemben tartóval szemben kell kiszabni. Ilyenkor az üzemben tartó címére kell a kiszabott összeget tartalmazó csekkszelvényt megküldeni.

21. § (3) A (2) bekezdésben meghatározott közigazgatási bírság kiszabásának - az (1) bekezdés h) pontja kivételével - kizárólag a külön jogszabály szerinti technikai eszközzel készített és továbbított felvétellel dokumentált szabályszegés esetén van helye.

A kamerával rögzített szabályszegési eljárás alapja a fenti 20. § (4b) bekezdés és a 21. § (3) bekezdés! A közterület-felügyelet eljárása mind a két kritériumnak megfelel, a fix telepítésű kamera és a kézi használatú PDA tekintetben is. (jogi megfogalmazásban ezek ellenőrző berendezések)

A (4b) bekezdés nem részletezi, hogy az elkövető személye azért nem válik ismertté, mert az elkövető vagy az eljáró hatóság tagja nincs a helyszínen. Ebből az következik, hogy a közterület-felügyelőnek sem kell a helyszínen lennie a szabályszegés elkövetésekor. Akár az elkövető, akár a felügyelő (vagy mindkettő) távollétében is kiszabható a bírság és azt minden esetben az üzembentartónak kell megküldeni.

A rendőrség szintén a (4b) bekezdést alkalmazza a sebességmérő berendezéssel rögzített szabályszegés esetén. A fix telepítésű (trafipax, VÉDA) esetén az eljáró hatóság tagja (rendőr) ugyanúgy nincs jelen, mint a közterület-felügyelő.

Egyesek hivatkoznak arra, hogy a (4b) bekezdés alkalmazása vétkességi felelősséget feltételez, azaz meg kell állapítani, hogy a járművet ténylegesen ki vezette. Álláspontom szerint ez téves következtetés, mert a szabályszegési eljárásból sosem lesz szabálysértési eljárás, tehát a hatóságnak nem kell megállapítani a tényleges elkövetőt, a szabályszegésért az üzembentartó felel.

A szabályszegési eljárásra a felügyeletnek a közterület felügyeletről szóló 1999. LXIII. tv. ad felhatalmazást.

17/A. § A felügyelő a feladatkörébe tartozó, a Kkt.-ban meghatározott közlekedési szabályszegés esetén jogosult a Kkt. 20. § (4a) és a (4b) bekezdésében meghatározott közigazgatási bírságot alkalmazni.

Ha az elkövető személye a helyszínen nem válik ismertté (4a), akkor a bírságot a (4b) alapján a nyilvántartóból lekért adatok alapján küldi meg a felügyelet az üzembentartónak.

A szabályszegésről a felvételek a Gépjárműről és annak hatósági jelzéséről felvételt készítő eszközre vonatkozó követelményekről szóló 18/2008. (IV. 30.) GKM rendeletben foglaltaknak megfelelő **ellenőrző berendezéssel** készülnek.

2. § b) ellenőrző berendezés: a gépjármű használata során a közúton és a természetvédelmi területen (a továbbiakban együtt: közút) elkövetett szabályszegések elektronikus módon történő dokumentálására alkalmas berendezés (a rendelet melléklete meghatározza a műszaki paramétereket is, melyeknek a felügyelet által használt rendszer megfelel).

Az ellenőrző berendezéssel készített felvételek adatainak zárt folyamata és azok megmásíthatatlanságának biztosítása megfelel a hatályos jogszabályoknak.

A fentiekből következik, hogy ilyen technikai rendszer alkalmazása esetén nem kell alkalmazni (technikailag nem is lehet) a 42/2011. (VIII. 11.) NFM rendeletben foglalt azon rendelkezést, mely szerint a gépkocsi szélvédőjére értesítést kell elhelyezni és azon megjelölni a rendeletben lévő adatokat.

Erre utal a 410/2007. (XII. 29.) Korm. r. 9. § (4) bek. is:

(4) A Kkt. 21. §-a szerinti bírsággal kapcsolatos eljárásban az ügyfelet az eljárás megindításáról nem kell értesíteni.

Értesítést a szélvédőn akkor kell elhelyezni, ha a gépkocsi álló helyzetben van és a jármű vezetője nincs a helyszínen.

A jármű üzemben tartójának felelősségi alapjai és mentesülése

21. § (1) A gépjármű üzemben tartója, illetve a 21/A. § (2) bekezdésében meghatározott esetben a gépjárművet használatra átvevő személy felel azért, hogy az általa üzemeltetett, illetve használt gépjárművel

f) a behajtási tilalomra, a korlátozott övezetre (zóna), a kötelező haladási irányra, vonatkozó - külön jogszabályban meghatározott - egyes előírások betartására kerüljenek.

(2) Ha az (1) bekezdés szerinti egyes előírásokat megszegik, az üzemben tartóval, illetve a 21/A. § (2) bekezdésében meghatározott esetben a gépjárművet használatra átvevő személlyel szemben 10 000 forinttól 300 000 forintig terjedő közigazgatási bírságot kell kiszabni. (megjegyzés: a jogszabály úgy fogalmaz, hogy bírságot kell kiszabni, ami ebben az olvasatban azt jelenti, hogy figyelmeztetni nem lehet (!).

21/A. § (1) Az üzemben tartó mentesül a 21. § (2) bekezdése alapján kiszabott közigazgatási bírság megfizetése alól, ha a gépjármű - a szabályszegés időpontját megelőzően - jogellenesen került ki a birtokából és igazolja, hogy a jogellenességgel összefüggésben - a bírságot kiszabó határozat kézbesítését megelőzően - kezdeményezte a megfelelő hatóság eljárását.

(2) Ha a gépjárművet az üzemben tartó a szabályszegést megelőzően más természetes személy vagy nem természetes személy használatába adta, és ezt a használatba vevő személy teljes bizonyító erejű magánokiratba foglalt, a (4) bekezdés szerinti adatokat tartalmazó nyilatkozatával igazolja, vagy - azon gépjárművek esetében, amelyek külön jogszabály alapján a közúti forgalomban menetlevéllel, illetve fuvarlevéllel vehetnek részt - olyan menetlevéllel, illetve fuvarlevéllel igazolja, amelyek a (4) bekezdés szerinti adatokat tartalmazzák, a közigazgatási bírságot a használatba vevő személlyel szemben kell kiszabni.

(4) A (2) bekezdés szerinti nyilatkozat, menetlevél, illetve fuvarlevél tartalmazza

a) a gépjármű hatósági jelzését,

b) a természetes személy üzemben tartó és használatba vevő nevét, születési idejét, születési helyét, lakcímét, nem természetes személy üzemben tartó és használatba vevő esetén annak megnevezését és székhelyének (telephelyének) címét, valamint

d) azon időszak megjelölését, amelyre a gépjármű használatát a használatba vevő az üzemben tartótól átvette.

A (4) bekezdés értelmében a jármű üzemben tartója csak akkor mentesül a közigazgatási bírság megfizetése alól, ha **a járművet a szabályszegés idején ténylegesen használó személy erről írásban a nyilatkozik**. Ennek értelmében az üzembentartó a szabályszegéssel kapcsolatban nyilatkozatot nem tehet kivéve, ha a gépkocsi jogellenesen került ki a birtokából (ellopták) vagy azt a szabályszegés előtt eladta. Ezekben az esetekben az ezt bizonyító iratok csatolása is szükséges.

Ennek értelmében közeli hozzátartozóra hivatkozni nem lehet.

A bírság összegét kormányrendelet határozza meg (pl. kötelező haladási irány megszegése 50.000 Ft, behajtási tilalom megszegése 30.000 Ft.)

A 156/2009. (VII. 29.) Korm. r. 12. §-a összhangban van a Kkt. 21. §-ával, mert bírságot a rendelkezés megszegője köteles megfizetni, kivéve ha „*jogszabály eltérően nem rendelkezik*”. Az eltérő rendelkezést a Kkt. 21. §-a tartalmazza, melyet a kormányrendelet 11/F. melléklete is megerősít, miszerint a „*A bírságolással érintett cselekmény elkövetéséért felelőssé tehető – járművezető vagy annak távollétében az üzembentartó.*”

További eljárási szabályokat határoz meg a 42/2011. (VIII. 11.) NFM rendelet:

2. § Az 1. §-ban meghatározott bírságolási eljárás lefolytatására (a Kkt. 20. §-ban meghatározott szabályszegésekről van szó)

bg) a közterület-felügyelet,

[a továbbiakban az a)-c) pont együtt: eljáró hatóság] jogosult.

2/A. § Amennyiben a Kkt. 20. § (4b) bekezdésében meghatározott, a közterület-felügyelet által kiszabott bírság alkalmazását követően a Kkt. 20. § (4c) bekezdése szerinti közigazgatási eljárás lefolytatása szükséges, arra a 2. § b) pont bb) alpontjában meghatározott hatóság jogosult.

(4c) Ha a gépjármű üzemben tartója a (4b) bekezdés alapján kiszabott közigazgatási bírságot nem veszi tudomásul, a közigazgatási hatósági eljárást az egyébként irányadó rendelkezések szerint kell lefolytatni. Így kell eljárni akkor is, ha a gépjármű üzemben tartója egyéb esetekben a közigazgatási bírságot harminc napon belül nem fizeti meg.

Ez a következőt jelenti:

- az üzembentartó a kétszeri kézbesítéssel sem veszi át a bírságról szóló levelet, (kézbesítési vélelem)
- az bármilyen módon vitatja,
- átvette, de határidőre nem fizette be.

Ezekben az esetekben az ügyet át kell tenni a **bb)** pontban meghatározott rendőri szervhez, azaz a helyi (kerületi) rendőrkapitányságra.

Álláspontom szerint a rendőrségnek szintén közigazgatási és nem szabálysértési eljárásban kell lefolytatni az eljárást. Nem kell megállapítani a tényleges elkövetőt. Nem kell nyilatkoztatni az üzembentartót, hogy a gépkocsit ki vezette, mert az objektív felelősség alapján a bírság megfizetésére kötelezett az üzembentartó (ha ki nem menti magát).

Amennyiben a bírságot vitatták, akkor ennek kérdésében a rendőrségnek érdemben döntenie kell és a határozatot eszerint kell meghoznia.

Amennyiben a felügyelet közigazgatási bírságot jogszerűtlenül szabta ki, akkor erről is érdemben kell döntenie.

Óbuda-Békásmegyer Közterület-felügyelete jelenlegi eljárási rendszerében mindenben eleget tesz a jogszabályi előírásoknak és rendelkezik a mindazon felhatalmazással, ami ezt megalapozza.

Budapest, 2017. március 24.